

FUGGLE I HAVEN

DÆHNFELDT

INDHOLD

Side 2	Beplantning for fugle
Side 3	Fodring af vildfugle
Side 4-5	Foder til vildfugle
Side 6-7	Fugle i haven
Side 8-9	Hvad spiser fuglene, og hvor hyppigt forekommer de?
Side 10-11	Redekasser
Side 12-13	Fuglene i haven året rundt
Side 14-15	Dæhnfeldt produktoversigt

BEPLANTNING FOR FUGLE

Der findes utroligt mange vildfugle, og det kan være en stor fornøjelse at få besøg af dem i haven. I Danmark har vi cirka 435 forskellige fuglearter, hvoraf nogle af dem besøger din have jævnligt. Ved at fodre jævnligt, varieret og korrekt tiltrækker man mange forskellige arter ved foderpladsen, og fuglene skaber et dejligt liv i haven. Den ideelle have for fugle opfylder følgende krav:

- Beplantning i flere etager
- Gode muligheder for redepladser i tætte hække, buske og hule træer
- Flere forskellige redekasser, som tiltrækker forskellige arter
- Træer og buske med frugter, bær og frø samt planter, der tiltrækker insekter
- Rig mulighed for at finde føde i diverse foderautomater og på foderbrættest
- Ro i haven, så fuglene kan trives og ikke skræmmes væk

En mindre ideel have kan nu også indeholde et dejligt fugleliv til stor glæde for hele familien.

PLANTER OG TRÆER

En have uden buske og træer tiltrækker ikke fuglene, men det er ikke alle beplantninger, der er lige fuglevenlige. Herunder gives en kort beskrivelse af nogle af de velegnede:

Grantræer: Giver gode redemuligheder, og koglerne giver føde til mange fugle.

Fyr: Dårlig som redeplante for småfugle, men tiltrækker insekter, og koglerne giver føde til bl.a. mejser, grønsisk og stor flagspætte. Bogfinen tager frøene på jorden.

Liguster: Er primært som busk velegnet til redeplacering, og bærrerne

er en delikatess for mange fugle såsom solsort, dompap og havensanger. Der bygges også reder i hækken, og man skal derfor passe på ikke at klippe denne for tidligt af hensyn til ungerne.

Hassel: Giver god vinterfodring. Nødderne spises af råge, ringdue, skovskade, spætmeise og stor flagspætte. Knækkede nødder tiltrækker langt flere småfugle.

Bøg: Som hækplante giver den ingen frø, men ellers spises bog af bogfinke, blåmeise, musvit, gråmeise, kvækerfinke, ringdue, skovskade, stor flagspætte, spætmeise og stær.

Tjørn og røn: Smukke at se på, gode redeplanter og bærr træer for fugle.

Kristtorn: Bør plantes i læ. Den røde stenfrugt spises især af solsort og andre droesler.

Pære- og æbletræ: Tiltrækker insekter, og frugterne spises af mange fugle.

Kirsebær og morel: Bærrerne er attraktive for mange fugle, og især kærnebidere er glad for stenene.

Øvrige planter med frugter og bær: Giver blomstring, hvilket tiltrækker insekter, som fuglene elsker, og bærrerne spises af mange arter.

Stauder, der kaster frø: Er gode, da mange fugle ynder at spise frøene.

Solsikke: Solsikkefrø er blandt mange fugles foretrukne spise, og i Dæhnfeldts frøsortiment er der et stort udvalg af solsikker at vælge imellem, som også er meget smukke at se på.

Fugle er meget vigtige i bekæmpelsen af insekter og skadedyr i haven – og tilmed den mest "økologiske" form for bekæmpelse, man kan tænke sig.

FODRING AF VILDFUGLE

Tidligere var det ofte sådan, at man blot lagde sit gamle brød ud i haven til fuglene og ikke andet. Senere er fuglefoder blevet et mere bevidst indkøb, og vil man se andre fugle end gråspurve ved sin foderplads, må der mere end brød til. En attraktiv foderplads består af et varieret udbud af diverse frø, nødder, fedtprodukter, frugt og brød.

Der er flere måder at fodre fuglene på. Det kan enten være via et foderhus, forskellige foderautomater eller ved at hænge foder som mejsebolde og nødder i net op i træer, kroge på altaner og lign. Alle muligheder er gode, og de egner sig hver især til forskellige fugle.

GODE RÅD OM FODRING

Man bør placere sin foderplads, så katte ikke kan nå op, men den må gerne stå i nærheden af en busk eller træ, hvor fuglene kan søge skjul for eksempelvis spurvehøgen. Man bør ligeledes placere foderautomaten, hvor der er frit udsyn fra husets vinduer, hvor hele familien kan få glæde af denne naturoplevelse.

Foderautomater eller foderbrætter med tag er at foretrække fremfor placering på jorden eller andre åbne foderpladser, da de er bedre beskyttet mod vejret og samtidig også mod mågernes forslugenhed. Trods foderautomaternes gode beskyttelse, kan det alligevel ikke undgås, at noget af foderet bliver vådt, hvorfor jævnlig rengøring er vigtig. Ikke kun de bevingede dyr er glade for fuglefoder, men også dyr som eksempelvis mus, rotter og ræve tiltrækkes af føden, hvis den ligger fremme på jorden. En foderautomat hindrer også disse dyr i at "stjæle" føden fra fuglene.

En foderspiral til bl.a. mejsebolde (fedtkugler) er også effektiv, når det

drejer sig om at forhindre store fugle som krager og måger i at flyve væk med denne. Foderspiralen er desuden meget dekorativ og fås i Dæhnfeldts sortiment i to størrelser og både galvaniseret samt i kobber. En sød og alternativ idé er at bruge den til fyrfadsllys, som kan lyse op i de stille aften timer hele året rundt.

HVORNÅR FODRER MAN?

Man bør fodre fuglene året rundt, men de har mest brug for vores hjælp om vinteren, hvor sne ofte dækker jorden, og hvor fuglene har svært ved selv at finde tilstrækkeligt med føde. Mange småfugle skal nå at samle føde svarende til en tredjedel af deres legemsvægt for at kunne producere varme nok til at overleve en lang, kold vinter.

Det er som nævnt vigtigt at fortsætte fodringen hele året rundt, når man først er begyndt for ikke at skuffe fuglene, som hurtigt får vaner og derfor forventer at få føde ved foderpladsen.

I sommerhalvåret bliver fuglene mere kræsne, da de her kan finde masser af naturlig føde i deres omgivelser. Man kan og bør dog fortsætte fodringen hele sommeren, da det giver et rigt fuglemiljø, da fuglene vender tilbage til de haver, hvor de er vant til at kunne få nem og god føde. Om sommeren får man også ofte besøg af de helt unge fugle, som ser foderpladsen som en nem og hurtig vej til at anskaffe sig føde.

▲ Grøniriske spiser af en Dæhnfeldt foderautomat, hvor foderet er beskyttet mod vejret og vind.

▲ Blåmejse på Dæhnfeldt foderspiral i kobber.

LIV OG IDEER

Bliver mejsebolden for hård i frostvejr, kan den blødgøres ved at slå på den med en hård genstand.

FODER TIL VILDFUGLE

Man må give varieret foder, hvis man vil se mange forskellige fuglearter i sin have. Dæhnfeldt tilbyder mange varierede former for fuglefoder, så der er lidt for enhver smag.

MEJSEBOLDE OG KOKOSNØDDER

Mejsebolde er en blanding af fedt og frø og er meget attraktivt for de fleste vildfugle. Disse fås både i almindelig og ekstra stor størrelse og kan enten bruges i en foderspiral, sættes fast på en foderpind eller hænges direkte op i nettet. For at tiltrække flere arter, kan man også lægge nogle af mejseboldene på foderbrættet, da ikke alle arter kan spise hængende i fødderne.

I Dæhnfeldts sortiment finder man også de populære kokosnødder i flere afskygninger samt fugletræstammer med en blanding af frø og fedt indeni, som mange fugle foretrækker. De er samtidig meget dekorative med et udseende, som falder godt ind i naturen.

Mange småfugle ynder at spise føde som er hængt op, som her på en Dæhnfeldt galvaniseret foderpind.

En udbulet træstamme med fuglefoder, en solsikkeklokke eller fyldte kokosnødder er blandt de mere naturlige foderautomater fra Dæhnfeldt.

FUGLEFRØ OG NØDDER

Dæhnfeldts vildfugleblanding i poser med 2, 5 eller 10 kg består af ca. 65% knækket hvede, ca. 20% solsikkefrø, ca. 11% småfrø og ca. 4% hirse. Man knækker ofte frø og kerner for, at også de små fugle kan få glæde af dem. Derved bliver konsistensen dog mere melet, og frøene kan derfor klistre lidt sammen i vådt vejr. Dette kan dog ikke undgås, når man også vil tilgodesee de små fugles behov.

Solsikkekerner er utroligt populære blandt mange vildfugle og fås i poser med 1, 3 og 10 kg. Man kan også købe en solsikkeklokke, som kan hænges op direkte. Især musvitter og gråmejer kommer i vældig aktivitet, når der er solsikkekerner i haven.

Mange fugle ynder at sidde og hakke i nødder, som enten kan hældes i en foderautomat, bevares i nettet og lægges i en foderspiral eller hænges direkte op i et træ eller lignende.

ØVRIGT FUGLEFODER

Æbler, brød, fedt og nogle madrester er også velegnet som fuglefoder, og det gør ikke noget, at æblerne er halvrådne eller plettede. Lægges æblerne på jorden, bør man sørge for en vis afstand mellem dem, så fuglene ikke hele tiden føler, at de skal forsvare føden. Franskebrød, især fuldkornsbrød, foretrækkes fremfor rugbrød, og den største brødæder er nok gråspurven. Man kan sørge for, at brødet ikke bliver for hårdt ved at "vande" det. Kiks og kager kan også anvendes.

VAND

Den fuglevenlige have har et sted, hvor fuglene kan drikke og bade. Drikkevand er vigtigt for alle fugle og bør være til rådighed ved ethvert foderbræt. Om vinteren bør man skifte vandet ofte pga. tilfrysning. Fuglebadet bør placeres, så solen kan skinne på det og gerne således, at fuglene trygt kan bade, da en våd fjerdragt ikke er egnet til hurtig flugt. Dette kan desuden anbringes på skrå, så vanddybden varierer og dermed tiltrækker både små og store fugle.

OPBEVARING AF FODER

Alt fuglefoder bør opbevares tørt, køligt og ikke i direkte sol. Forkert opbevaring kan medføre, at foderet helt udtørres eller, at der kommer larver og andre smådyr i.

FUGLE I HAVEN

GRÅSPURV

Gråspurven er en af Danmarks mest almindelige fugle, som holder til overalt, hvor der er bebyggelse. Gråspurven ligner til forveksling skovspurven. De er meget sociale og opholder sig ofte i støjende flokke, som forfølger hinanden. Gråspurven er meget forsigtig, men samtidig utroligt opfindsom og hurtig til at udnytte de fødekilder, der måtte byde sig. Gråspurven varierer i antal fra år til år og kan enkelte år være helt væk fra områder, hvor den opholdt sig året forinden. Begge mager bygger rede, og de får 2-3 kuld om året.

Foder: Gråspurven spiser nærmest alt, men foretrækker havre, korn, små frø, insekter, fedt og brød.

MUSVIT

Musvitten er den største mejse og er næsten lige så stor som en gråspurv. Den har et sort hoved, hvide kinder og en gul bug med sort længdestribe, som hos hunnerne er noget smallere og kun når til bugen. Musvitten er livlig, temperamentsfuld og ses på næsten alle foderpladser. De kommer normalt kun enkeltvis på foderpladsen, snupper hurtigt et frø og flyver væk igen. Man kan med fordel placere foderet med lidt afstand imellem, da flere musvitter så vil få glæde af foderet samtidig. Musvitten er huleruger, og redekasser er derfor en god idé. Hunnen bygger reden alene og får normalt to kuld pr. sæson.

Foder: Olieholdige frø og fedtholdigt foder, såsom solsikkefrø og hampefrø, diverse nødder og kokosnød med fuglefoder. Også brød, frugt og madrester spises, og om sommeren lever den overvejende af insekter.

SOLSORT

Solsorten er en af de mest almindelige og hyppige fugle i haven og ved foderpladsen og er bestemt ikke kræsen. Den er let at genkende på sin sorte farve, hvor hannen er mørkest med det mest mørkegule næb. Der har de senere år været en kraftig vækst i den samlede bestand, da solsorten yngler næsten overalt. Hunnen bygger reden alene i en busk eller et tæt træ, men også bygninger og carporte benyttes ofte. Der kommer 2-3 kuld unger om året.

Foder: Insekter, frø, bær, æbler, fedt, brød og diverse madrester som ost, kager og kiks.

STÆR

Stæren er en af de mest almindelige ynglefugle og ligner lidt en solsort, men er mindre og med kortere hale. Næbbet er langt, spidst og gult, men brunt om efteråret. Den er skinnende grønviolet i yngletiden, og om efteråret er fjerdragten fuld af hvide pletter. Den færdes, hvor der er mange træer og søger primært føde på jorden. Stæren er en social fugl, og de fleste trækker sydpå om efteråret, selvom et stigende antal overvintrer og dermed er en hyppig gæst ved foderbrætten. Stæren er meget let at få til at bosætte sig i redekasser, hvis disse har den rette størrelse. Derfor tilbyder Dæhnfeldt en stærekasse med netop disse mål. Stæren får normalt kun et kuld om året.

Foder: Havre, talg, små frø, insekter, bog, agern og tørrede bær.

BLÅMEJSE

Blåmejsen er en meget almindelig ynglefugl næsten overalt i landet. Den har blå-gul fjerdragt, og hunnen har mindre blå i fjerdragten end hannen. Blåmejsen opholder sig ofte i bebyggede områder, i haver, løvskove og moser. Den yngler fortrinsvis i redekasser og får ofte to kuld unger om året. For at finde føde søger den ofte ud på tynde kviste og foretrækker føde, som er hængt op. Blåmejsen er aggressiv og kan jage andre fugle på sin egen størrelse væk fra foderpladsen. Blåmejseparret holder sammen året rundt, men lever i vintertiden i flok med andre mejses.

Foder: Blåmejsen spiser nødder, brød, frugt og insekter samt fedtholdigt foder som eksempelvis en kokosnød med fuglefoder. Pga. sit spinkle næb kan den som mange småfugle ikke spise de store frøsorter, og derfor indeholder Dæhnfeldts vildfugleblanding knækkede frø.

BOGFINKE

Bogfinken er lige så stor som en spurv og har hvide vingebånd, som er særligt synlige under flugten. Hannens fjerdragt er spraglet med blå-gråt hoved og rød-brun bug – om vinteren dog med en blegere brun-grå bug. Hunnen er brunlig på oversiden og hvid-grå på undersiden. Man ser bogfinker året rundt og ofte, hvor der er træer dvs. i alle slags skove, parker og haver. Bogfinker kan være sky overfor mennesker, og de ses sædvanligvis, når de søger efter føde på jorden, men er også tit gæster i foderhuset. De får et kuld unger i maj og af og til endnu et i juni-juli.

Foder: Små frø, korn, fedt, bær og brød.

RØDHALS

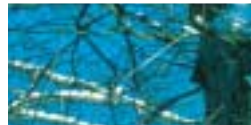
En smuk, rund og langbenet fugl næsten lige så stor som en spurv. Rødhalsen har som navnet antyder et rødt hals- og brystparti og store sorte øjne. Den ynder kraftfyldte skove, parker og haver med træer og buske. De har faste territorier, er udprægede eneboere og tolererer ikke at have nogen form for artsfæller i nærheden. Til gengæld er den ikke specielt sky overfor mennesker. Ses fortrinsvis i vinterhalvåret, men også om for- og efteråret, hvor den bygger rede i maj. Den er en af vores få vintersangere.

Foder: Rødhalsen finder gerne sin føde på jorden eller foderbrættet og spiser bl.a. mindre sorter frø, lidt nødder, havre, fedt, brød, bær samt insekter.

TYRKERDUE

Tyrkerduen er forholdsvis lille og lys askebrun i farven. Den ses ofte ved foderhuset og kan let adskilles fra ringduen, som de senere år er blevet mere almindelig. Tyrkerduen har en karakteristisk og flittigt brugt stemme og ses ofte i byer og ved spredte bebyggelser. Den er tillidsfuld og søger gerne sin føde i menneskers nærhed. Den kan allerede formere sig i en alder af 2-4 måneder og kan få 4-6 kuld på en sæson fra marts-september.

Foder: Korn, frø, ærter, brød og diverse madrester.

HVAD SPISER FUGLENE, OG HVOR HYPPIGT FOREKOM

ART	FOREKOMST VED FODERPLADSEN	FRØ-BL.	KORN	SOL-SIKKE	NØD-DER	FRUGT	BRØD	FEDT	BEMÆRKNINGER	
Allike	Alm. i byer	●	●			●	●	●	Også grønt og kartofler	
Blåmejse	Meget alm.	●			●	●	●	●		
Bogfinke	Meget alm.	●	●				●	●	Gerne tærskaffald	
Fasan	Almindelig	●	●			●	●	●		
Grønirisk	Meget alm.	●	●	●	●			●		
Gråmejse	Almindelig	●		●			●	●		
Gråspurv	Meget alm.	●	●	●			●	●		
Gulspurv	Almindelig	●	●						Gerne tærskaffald	
Husskade	Almindelig	●	●	●	●	●	●	●	Sky – ses ofte tidlig morgen	
Kvækerfinke	Almindelig	●	●	●		●	●	●	Invationsfugl	

MER DE?

ART	FOREKOMST VED FODERPLADSEN	FRØ-BL.	KORN	SOL-SIKKE	NØD-DER	FRUGT	BRØD	FEDT	BEMÆRKNINGER	
Kærnebider	Ret alm.			●		● *)			*)/Eblekerner	
Musvit	Meget alm.	●		●	●	●	●	●		
Ringdue	Almindelig	●	●				●		Også grøntsagsaffald	
Rødhals	Almindelig	●					●	●		
Skovspurv	Meget alm.	●	●	●			●	●		
Solsort	Meget alm.	●				●	●	●		
Spætmejse	Almindelig	●		●	●		●	●	Optræder meget lokalt	
Stor flagspætte	Almindelig				●			●	Invasionsfugl	
Stær	Almindelig	●	●	●	●	●	●	●		
Tyrkerdue	Almindelig	●	●				●			

REDEKASSER

Det er ikke altid lige nemt at være en fugl, der skal yngle. Det er svært at finde velegnede steder, da mange træer i dag fældes til fordel for bebyggelse. De nye, unge træer, som plantes, har ikke de samme muligheder for redebygning som de gamle med huller og store grene.

Man kan hjælpe fuglene ved at opsætte redekasser, hvor de kan stifte familie. Det er sjovt at følge fuglernes udvikling fra redebygning til ungerne er flyvefærdige. Fuglene er også til stor nytte i haven, da de fanger mange insekter og larver for at opfostre et kuld unger.

Generelt er redekasser aktuelle for havefugle som stær, musvit, blåmejse, gråspurv, skovspurv, rødstjert og broget fluesnapper. Ofte ses dog også mange andre arter i redekasserne, specielt andre mejsearter. Stæren er nok den fugl, der er lettest at få til at bosætte sig i en redekasse.

HVORNÅR?

Hvis man sætter redekasserne op om efteråret, får fuglene tid til at vænne sig til dem inden foråret, hvor de skal tages i brug. Herved kan de også overvintre i kasserne. Men kasserne kan sættes op hele året og faste redekasser bevirker ofte, at de samme

fugle bruger dem år efter år. De bør dog senest renses og opsættes i februar-marts.

HVOR?

Man kan hænge redekasserne op, så man har et godt udsyn fra husets vinduer og derved kan få glæde af fuglernes færden. De kan ophænges i et træ, på en mur, husgavl eller et stakit. Man kan sætte flere forskellige kasser op for at tiltrække flere forskellige arter og dermed få et mere varieret fugleliv i haven.

Redekassens anbringelse afhænger af sol eller skygge, læ eller blæst. Den bør ikke hænge, hvor solen skinner direkte ind eller skinner dagen lang, selvom det ikke nødvendigvis skader ungerne. Træredkasser beskytter rimeligt mod varmen, hvorimod kasser af plastic kan have virkning som et drivhus. Kassen bør desuden hænge, hvor der er mest mulig læ.

Redekasser til mejser bør hænge med 10-15 meter mellem hver, da mange småfugle i yngletiden ikke tåler artsfæller. Stære og spurve yngler gerne mange sammen, hvorfor disse kasser gerne må hænge tæt sammen. Stæren kan desuden godt lide at komme lidt til vejrs, gerne over 5 meter. Ugle- og falkekasser skal hænges højt (over 10 meter) og ud til et åbent terræn. Gråspurve vil nødigt bo lavere end i to meters højde, men mejser og rødhals kan man få til at yngle kun en meter over jorden.

Lavthængende kasser er dog mest udsatte for, at katte river låget af, men en krog eller ståltråd sikrer mod dette. Går der flere år, hvor kassen ikke boboes, er det ikke nødvendigvis kassen, det er galt med, men man kan prøve at flytte den til et andet sted.

VEDLIGEHOLDELSE

Husk at rense redekasserne om efteråret, så de er klar til nye kuld om foråret. Undersøgelser har vist, at rensede kasser beboes langt oftere end de, der ikke er rensede for gammelt redemateriale. Urensede redekasser beboes ofte af fuglelopper, som i hundredetal sidder og venter på den første fugl om foråret.

Brug en pind eller handsker til at rense redekassen med og gør det gerne om vinteren, hvor snylterne ikke er aktive, da fuglelopper godt kan bide, men ikke skade mennesker.

Kasser til ugler og falke er dog en undtagelse for udsnidning af reder, da disse fugle ikke selv bringer redemateriale til kasserne. Man skal derfor huske at fore disse med f.eks. hø, halm, savsmuld eller lign., som ikke tages op om efteråret.

For at fjerne eventuelt tøj i revnerne, kan man hælde kogende vand i kassen efter, at den gamle rede er fjernet. Giver man kassen træimpræneringsvæske eller maling bør dette foregå om efteråret, så kassen kan nå at dufte af inden ynglesæsonen. Alle Dæhnefeldts redekasser er dog allerede imprænerede.

REDEKASSEMÅL

Dæhnfeldt tilbyder fem forskellige redekasser, men det kan også være sjovt selv at bygge disse, selvom denne løsning dog er mere bekostelig og tidskrævende. Ønsker man selv at bygge redekasserne følger her nogle redekasssmål (i cm) for udvalgte fuglearter:

FUGL	MÅL	INDVENDIG HØJDE	HØJDE FRA BUND TIL HUL	INDVENDIGE BUNDMÅL	FLYVEHULLETS DIAMETER
Gråspurv		28	18	10 x 14	3,5-4
Mejser		25-30	22	10 x 14	2,8
Musvit		25-30	22	10 x 14	3,2
Natugle/ tårnfalk		40-50	20-30	40 x 40	20 x 40
Stær		30-35	25	15 x 15	5

ØVRIGE GODE RÅD

Kassen kan hænges op med vejrbestandig snor som ståltråd, et stykke ledning eller lignende. De fleste kasser ophænges dog idag med store søm eller skruer. Det er vigtigt, at kassen hænger meget fast og solidt.

Kassen må ikke hvile på en gren og må ikke forsynes med en siddepind. Det gør det alt for let for katte at komme på besøg. Forstyr ikke fuglefamilien i rugetiden, men vil du gerne lige kigge i

kassen, skal du være ganske forsigtig. Ellers er der risiko for, at kuldet forlades af forældrene, eller ungerne forlader reden, før de er klar til det.

Se ikke direkte på en fugl i yngletiden uden fra stor afstand, da fuglen så ofte tøver med at flyve ind med mad i reden. Men står man bag et vindue, kan man sagtens iagttage fuglenes færden uden, at de føler sig utrygge.

Det er en travl tid for fugleforældrene, når æggene er udruget, og ungerne skal have mad. Hjælp dem derfor ved at lægge velegnet foder i foderhuset.

FUGLENE I HAVEN ÅRET RUNDT

Nogle fuglearter ses året rundt, mens andre fuglearter ofte forsvinder om vinteren. Endelig ses i træk-tiden også fugle fra det øvrige Skandinaviens, som lejlighedsvis opholder sig på helt atypiske levesteder, hvor-til de ellers ingen tilknytning har,

eller som blot passerer haven på vej mod varmere egne. Da kan man se arter, som man ellers ikke ser resten af året.

TRÆKFUGLE

Det varierer meget fra område til område hvilke fugle, man kan se i sin have, men i skemaet er en oversigt over de fugle, man generelt kan forvente at se enten hele året eller hhv. i sommer- og vinterhalvåret.

HELE ÅRET

Gråspurv	Rødhals	Skovdue	Skovspurv	Musvit	Tamdue
Solsort	Blåmejse	Fasan	Gulspurv	Sumpmejse	Natugle
Grønirisk	Halemejse	Tårnfalk	Stillits	Gærdesmutte	Husskade
Tornirisk	Træløber	Allike	Kærnebider	Spætmejse	Krage
Bogfinke	Toplærke	Råge	Jernspurv	Tyrkerdue	Stork

PRIMÆRT SOMMERHALVÅRET

Mursejler	Gærdesanger	Gulbug	Landsvale	Bysvale	Tornsanger
Broget fluesnapper	Grå fluesnapper	Stær	Rødstjert	Nattergal	Havesanger
Munk	Løvsanger	Sangdrossel	Hvid vipstjert		

PRIMÆRT VINTERHALVÅRET

Grønsiken	Gråsisken	Kvækerfinke	Silkehale	Lille korsnæb	Dompap
Fuglekonge	Stor flagspætte	Skovskade	Vindrossel	Sjagger	Spurvehøg

TIPS OG IDEER

Sørg for at lægge ekstra føde til fuglene i yngletiden

EFTERÅR

Efteråret er de store fugleflokkes tid, hvor mange fugle flyver til varmere egne, så de kan overleve vinteren - nogle flyver om natten, andre om dagen. I haverne kan vi på denne tid især om morgenen opleve fugle, som vi ellers ikke bemærker resten af året. Hen på efteråret er specielt solsorten godt i gang med at spise bær og nedfaldne æbler. Fuglesangen er i disse måneder meget begrænset, men rødhalsen kan stadig høres.

VINTER

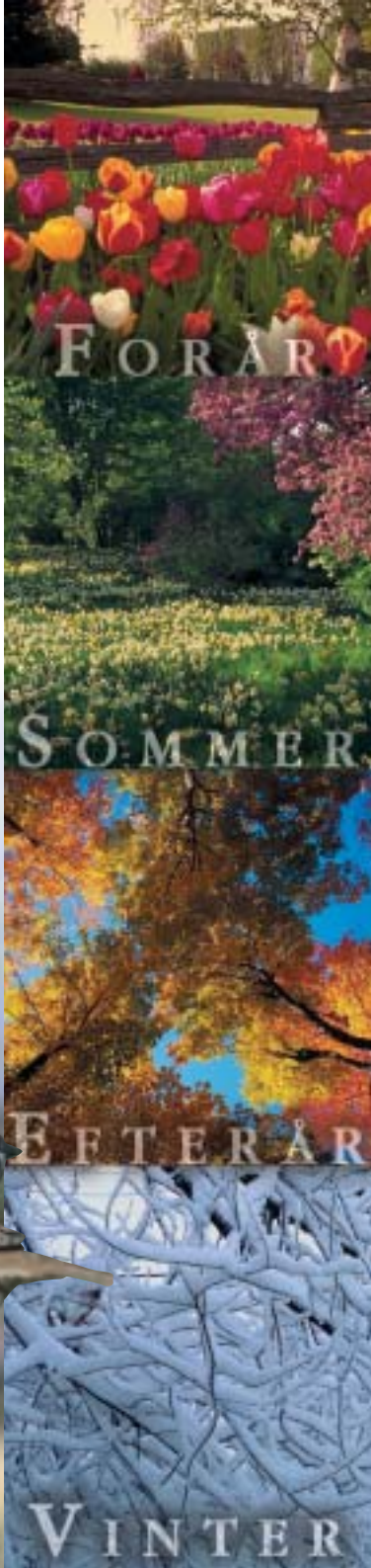
Vejret er ofte vådt og koldt, og det kan knibe med at finde tilstrækkeligt føde. Man kan derfor hjælpe fuglene ved at give dem rent drikkevand samt ekstra føde på foderbrættet eller i en foderautomat. Så vil man til gengæld kunne opleve mange arter helt tæt på i sin have eller altan som et dejligt lyspunkt i de mørke vinterdage.

FORÅR

Efter en mørk og kold vinter er det dejligt at kunne komme ud i haven igen - og ikke mindst vågne op til fuglesang om morgenen, som især i maj er overvældende. Netop om foråret kulminerer livet i fugleverdenen, og yngletiden er i gang. Territorier fastlægges, hannerne kæmper om hunnerne, og redemateriale indsamles.

SOMMER

Højsommer er lavsæson i fugleverdenen, hvor de bedste fugleoplevelser forekommer ved kysten. I haverne ses fuglene dog stadig, og i juni er der fugleunger overalt. Helt hen i juli er det for nogle arter stadig yngletid, men for de fleste er det overstået for i år. Fuglesangen bliver langsomt mindre og er i juli næsten væk. I august begynder mange fugle at trække sydpå.

DÆHNFELDT PRODUKTOVERSIGT

ZINK-LINE

971142
Foderautomat
til frø
Galvaniseret
Stor

971135
Foderautomat
til frø
Galvaniseret
Lille

971326
Foderautomat
Metal
30 cm

971272
Foderautomat
Metal
20 cm

KOBBER-LINE

971166
Foderautomat
til frø
Kobber
Stor

971159
Foderautomat
til frø
Kobber
Lille

971685
Foderspiral
Kobber
Stor

971678
Foderspiral
Kobber
Lille

WOOD-LINE

971579
Redekasse
Drejød
til småfugle

971586
Redekasse
Rømhøj
til småfugle

971593
Redekasse
Stryghøj
til småfugle

971562
Stærekasse
Sprogø

971555
Mejssekasse
Fanø

FUGLEFODER

970500
Vildfuglefrø 2 kg
970616
Vildfuglefrø 5 kg
970626
Vildfuglefrø 10 kg

970302
Solsikkefrø 1 kg
970418
Solsikkefrø 3 kg
970428
Solsikkefrø 10 kg

970692
Foderautomat
med frø

970688
Solsikkekløkke
ca. 500 g

970251
Fuglenødder i net
500 g

971104
Foderautomat
til nødder
Galvaniseret

971661
Foderspiral
Galvaniseret
Stor

971654
Foderspiral
Galvaniseret
Lille

971609
Foderpind
til mejsebolde
og frugt
Galvaniseret

971623
Foderpind
til mejsebolde
og frugt
Kobber

971456
Vægholder
til foder-
automat

971067
Foderhus til
væg til mejse-
bolde og
æbler

971098
Foderhus til
mejsbolde
og æbler
4-kantet

971081
Foderhus
til æbler

970234
Fuglemix med
mejsbolde og
fuglenødder

970169
Mejsbolde
Kæmpe
4 stk./ps.

970142
Mejsbolde
Almindelig
6 stk./ps.

970152
Mejsbolde
Almindelig
20 stk./ps.

COCO-LINE

970718
Kæmpe fugle-
kogle med fedt
og frø

970725
Fugletræ-
stamme
med fedt
og frø

970749
Kokos-
foderautomat
til frø

970756
Kokosnød
med 3 huller
med fedt og
frø

ØVRIGE BØGER FRA DÆHNFELDT GARDEN

Blomsterfrø

Grøntsagsfrø

Græsplænen

Blomsterløg Forår

Blomsterløg Efterår

GardenLine

5 74 1500 962669

DÆHNFELDT GARDEN A/S

Fåborgvej 248 C • Box 91 • DK-5250 Odense SV

Telefon 70 123 100 • Fax 70 123 700

E-mail: dg@daehnfeldt-garden.dk • www.daehnfeldt-garden.dk